KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 13e oktober 1981 door de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging en aanvulling voor het gewest Vlaanderen van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architekt, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar, gewijzigd bij koninklijk besluit van 23 april 1973", heeft de 28e oktober 1981 het volgend advies gegeven :

1. Het voorgelegd ontwerp van koninklijk besluit, dat zijn rechtsgrond vindt in artikel 45, § 1, tweede lid, van de stedebouwwet van 29 maart 1962, strekt ertoe de door artikel 3 van het koninklijk besluit van 16 december 1971 vastgestelde lijst van werken en handelingen die vrijgesteld zijn van het voorafgaand eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar, te wijzigen en uit te breiden.

Op grond van artikel 6, § 1, I, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen betreft het een aangelegenheid als bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Zonder dat zulks in een bepaald artikel uitdrukkelijk is gesteld, blijkt uit de algemene samenhang van de bijzondere wet voldoende duidelijk dat voor de aangelegenheden waarvoor de Gewesten bevoegd zijn, de uitvoerende macht, zoals zij door de bijzondere wet is geregeld, bij de executieven van de Gewesten berust. Daaruit volgt onder meer dat, overeenkomstig artikel 23 van de bijzondere wet, het ontwerp slechts in de vorm van een koninklijk besluit kan worden vastgesteld zolang de executieven van de Gewesten niet door de respectieve Gewestraden uit hun midden zijn gekozen; is aan die voorwaarde niet langer meer voldaan, dan zal het ontwerp in de vorm van een besluit van de Vlaamse Executieve moeten worden vastgesteld.

.../...

2. Een gedeelte van de door het ontwerp gewijzigde lijst van werken en handelingen is overgenomen in artikel 15 van het ministerieel besluit van 6 februari 1971 tot vaststelling van de samenstelling van het dossier van de aanvraag om bouwvergunning. Dat artikel, dat in elk geval aan de nieuwe bepalingen van het ontwerp zou moeten worden aangepast, kan beter worden vervangen door een loutere verwijzing naar de lijst van werken en handelingen waarvoor, wegens hun geringe omvang, het advies van de gemachtigde ambtenaar niet is vereist, vastgesteld in het ter uitvoering van artikel 45, § 1, tweede lid, van de stedebouwwet genomen koninklijk besluit.

3. Artikel 6bis van het meervermeld ministerieel besluit van 6 februari 1971, dat de samenstelling van het dossier van de aanvraag om vergunning voor verbouwingswerken regelt, bepaalt in 2° dat de tekeningen van die werken door de gemeente aan de gemachtigde ambtenaar worden overgezonden.

Het nieuwe artikel 3 van het ministerieel besluit van 16 december 1971 stelt in 1° bepaalde verbouwingswerken van het voorafgaande advies van de gemachtigde ambtenaar vrij : de overzending van die tekeningen aan de gemachtigde ambtenaar in dat stadium van het onderzoek van de bouwaanvraag heeft derhalve geen nut.

.../...

4. Andere werken die door het ontwerp aan de lijst van de van het advies van de gemachtigde ambtenaar vrijgestelde werken en handelingen worden toegevoegd, vindt men dan weer terug in hoofdstuk III van het meerbedoeld ministerieel besluit van 6 februari 1971, namelijk het vellen van alleenstaande hoogstammige bomen (7° van het door het ontwerp voorgestelde nieuwe artikel 3), het aanleggen van een opslagruimte voor gebruikte voertuigen of schroot (15° van het nieuwe artikel) en een grond gebruiken voor het plaatsen van kampeerwagens (5° van het nieuwe artikel). Daaruit volgt dat een aanpassing van artikel 7 van het meerbedoelde ministerieel besluit ingevolge het ontwerp eveneens noodzakelijk zal zijn.

5. Hoofdstuk IVbis van hetzelfde ministerieel besluit van 6 februari 1971 handelt over "serres opgericht voor handels- en beroepsdoeleinden", terwijl in 8° en 9° van de door het ontwerp voorgestelde nieuwe lijst van werken en handelingen die van het advies van de gemachtigde ambtenaar zijn vrijgesteld, sprake is van "plastiektunnels ten behoeve van land- en tuinbouwbedrijven" evenals van "middelgrote serres hetzij met een plastiek bedekking hetzij met een gewone beglazing" : eenvormigheid in de terminologie is in elk geval wenselijk.

Uit wat voorafgaat blijkt dat in vier hoofdstukken van het ministerieel besluit van 6 februari 1971 bepalingen betreffende de werken en handelingen bedoeld in het ontwerp voorkomen. Het is noodzakelijk al die bepalingen in één hoofdstuk bijeen te brengen en ze in overeenstemmende bewoordingen te redigeren.

.../...

6. Volgens de verklaringen van de gemachtigde ambtenaar is de strekking van het ontwerp de diensten van de gemachtigde ambtenaar met betrekking tot het voorafgaand toezicht op de bouwaanvragen te ontlasten.

Voor een reeks werken waarvoor, wegens hun geringe omvang, luidens het ontwerp het advies van de gemachtigde ambtenaar niet is vereist, worden alleen in het verslag aan de Koning afmetingen aangegeven. De gemachtigde ambtenaar heeft verklaard dat de Regering die afmetingen niet in het ontwerp heeft overgenomen omdat zij niet wenste van de appreciatie van wat "van geringe omvang" is, "een zaak van centimeters te maken".

De vermelding van die afmetingen in het verslag aan de Koning heeft slechts een indicatieve waarde. Dat brengt mee dat het college, in geval van aarzeling, het dossier toch voor advies aan de gemachtigde ambtenaar zal sturen om het risico te ontwijken dat zijn beslissing door deze laatste wordt geschorst. Het gevolg daarvan zal zijn dat het door de Regering beoogde doel slechts gedeeltelijk zal worden bereikt.

Omdat het hier bovendien slechts gaat om een vrijstelling van het advies van de gemachtigde ambtenaar is het derhalve geraden in de tekst zelf van het ontwerp maximumafmetingen of -oppervlakte of -omvang van de opgesomde werken vast te stellen opdat het college precies kan weten in welke gevallen het advies van de gemachtigde ambtenaar niet is vereist.

Wenst de Regering toch het college niet door precieze afmetingen te binden en deze bijgevolg alleen in het verslag aan de Koning ter aanwijzing aan te geven, dan kan zij toch best het indicatief karakter van die afmetingen onderstrepen door het woord "ongeveer" er aan toe te voegen. In dat geval moet in de

.../...

tekst van het ontwerp telkens tenminste nader worden gesteld dat werken van geringe omvang zijn bedoeld.

7. Hoewel de Raad van State, afdeling wetgeving, in de regel enkel over normatieve teksten advies uitbrengt, dienen bij het verslag aan de Koning toch de volgende opmerkingen te worden gemaakt :

a) Omdat alleen kan voorzien worden in de vrijstelling van het advies van de gemachtigde ambtenaar in de gevallen waarin krachtens artikel 45, § 1, van de stedebouwwet dat advies is vereist, dit is ingeval er voor het betrokken gebied geen door de Koning goedgekeurd bijzonder plan van aanleg bestaat of geen verkavelingsvergunning werd afgeleverd, moet de laatste zin van het vijfde lid op de eerste bladzijde van het verslag aan de Koning worden gewijzigd : zoals die zin thans is gesteld, verwijst hij eveneens naar gevallen waarin artikel 46 van de stedebouwwet onmiddellijk van toepassing is, en die dienen hier buiten beschouwing te blijven.

b) De laatste zin van de commentaar bij het 4° kan slechts verwarring stichten, aangezien elke "als bouwwerk aangemerkte reklame-inrichting", ook de "kleinere", krachtens artikel 44 van de stedebouwwet aan bouwvergunning is onderworpen. Wanneer bedoeld wordt te verwijzen naar de gevallen waarin alleen de gemeentelijke bouwverordening voor die werken een bouwvergunning eist, dan komt men bij de materie die geregeld is in 2°. Omdat die zin bovendien in geen geval enige opheldering brengt, worde hij dan ook beter geschrapt.

c) In zijn commentaar bij het 9° brengt het verslag een definitie van "kleine serre". Dat begrip wordt niet gehan-

.../...

teerd in het ontwerp, wel in artikel 2, 1°, van het koninklijk besluit van 16 december 1971, dat op grond van artikel 44, § 2, tweede lid, van de stedebouwwet sommige werken van bouwvergunning vrijstelt. Die definitie is zeker niet op haar plaats in het verslag aan de Koning bij het ontwerp dat enkel vrijstelling van het advies van de gemachtigde ambtenaar verleent en derhalve alleen stoelt op artikel 45, § 1, tweede lid, van de stedebouwwet : in het ontwerp moet alleen worden vastgesteld wat onder "middelgrote serre" moet worden verstaan.

d) In zijn commentaar bij het 10° stelt het verslag aan de Koning dat de bedoelde bouwwerken moeten worden geplaatst met "inachtname van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, voor zover, omwille van stedebouwkundige redenen, geen grotere afstanden tot de perceelsgrenzen vereist zijn". De eerbiediging van de regelen van het Burgerlijk Wetboek of van de eisen van de goede plaatselijke aanleg kan geen voorwaarde van vrijstelling van het advies zijn. Die passage in het verslag moet dan ook worden geschrapt.

e) Voor de werken bedoeld in 15°, 16° en 17° stelt het verslag aan de Koning vast dat de vergunningsaanvraag door de gemeente aan een openbaar onderzoek moet worden onderworpen; voor de werken bedoeld in 18° stelt het verslag dat de gemeente de aanpalende eigenaars in kennis moet stellen van de bouwvergunning. Die formaliteiten staan volkomen los van de regel van vrijstelling van het advies. Bovendien is de rechtsgrond voor de vaststelling van die formaliteiten te vinden in artikel 54, § 3, tweede lid, van de stedebouwwet. Tenzij op ondubbelzinnige wijze wordt ge-

.../...

steld dat slechts wordt herinnerd aan een formaliteit die door een ander reglement is opgelegd, moet de verwijzing naar die vormen van openbaarmaking van de vergunningsaanvraag uit het verslag aan de Koning bij het ontwerp worden geweerd.

f) Het laatste gedeelte van het verslag aan de Koning, dat uitsluitend gewijd is aan voornoemde bijzondere vormen van openbaarmaking van de vergunningsaanvraag voor sommige werken, past niet bij de regelen vastgesteld in het ontwerp. Het moet worden opgenomen in een afzonderlijk verslag aan de Koning, dat moet voorafgaan aan het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 februari 1971 betreffende de behandeling en de openbaarmaking van de bouwaanvragen dat eveneens aan de Raad van State is voorgelegd en waarover advies wordt gegeven onder het nummer L. 14.392/1.

.../...

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Opschrift.

Een beter opschrift voor het ontwerp ware :

"Koninklijk besluit tot wijziging voor het Vlaamse Gewest van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken ... (voorts zoals in het ontwerp)".

Aanhef.

Voor de aanhef wordt de volgende tekst voorgesteld :

"Gelet op de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw, inzonderheid op artikel 45, § 1, tweede lid, gewijzigd bij de wet van 22 december 1970;

Gelet op het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar;

Gelet op het advies van de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Minister van de Vlaamse Gemeenschap en van Onze Vlaamse Staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening en na beraadslaging in de Vlaamse Executieve;".

BEPALEND GEDEELTE.

Artikel 1.

De inleidende zin van artikel 1 van het ontwerp en die van het nieuwe voorgestelde artikel 3 van het koninklijk besluit van 16 december 1971 worden beter als volgt gesteld :

"Artikel 1.-

Artikel 3 van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar wordt voor het Vlaamse Gewest door de volgende bepaling vervangen :

"Artikel 3. In het Vlaamse Gewest is het advies van de gemachtigde ambtenaar niet vereist voor de volgende werken en handelingen :

"1° ...".

In 1° moet er tussen de woorden "verluchtingsinstallaties" en "voor zover" een gedachtestreepje komen.

2° zou correcter zijn gesteld als volgt :

"2° De handelingen en werken van geringe omvang waarvoor de gemeentelijke bouwverordening een bouwvergunning voorschrijft terwijl de wet zulke vergunning niet eist;".

In 3°, 5°, 6°, 12° en 13° schrijve men beter : "... in te planten op ten minste 2 meter van de perceelsgrenzen en op niet meer dan 75 meter achter de voorgevellijn binnen de zone voor ...".

Voorts schrijve men in 6° "... één personenauto, met een maximumoppervlakte van 7 x 3 meter, met ...".

Gelet op het bepaalde in artikel 44, § 1, 3, van de stedebouwwet en er rekening mee houdend dat de vergunningsaanvraag van rechtswege volgens de regels vastgesteld in artikel 46 van die wet wordt behandeld wanneer het vellen moet gebeuren in een gebied

waarvoor een door de Koning goedgekeurd bijzonder plan van aanleg bestaat of binnen een gebied van een behoorlijk vergunde verkaveling, kan alleen nog het vellen van een alleenstaande hoogstammige boom binnen de groene ruimten van een algemeen plan van aanleg voor vrijstelling van het voorafgaand advies van de gemachtigde ambtenaar in aanmerking komen.

Men schrijve derhalve :

"7° Het vellen van alleenstaande hoogstammige bomen binnen de groene ruimten van een bij koninklijk besluit goedgekeurd algemeen plan van aanleg;".

In 12° kan duidelijkheidshalve beter geschreven worden : "... en één speelveld, en de aanleg van een zwembad of van een siervijver ...". De afmetingen van het speelveld van een tennisveld zijn overigens gestandariseerd.

Uit de toelichting die aan de Raad van State is verstrekt, blijkt dat het advies van de gemachtigde ambtenaar toch is vereist wanneer de aanleg van het tennisveld een aanmerkelijke wijziging van het reliëf van de bodem vergt. Als men daarvan een bindende regel wil maken, moet een overeenstemmende bepaling in het ontwerp worden opgenomen.

In 12° is gesteld dat de bedoelde werken van geringe omvang landschappelijk verantwoord moeten zijn. Met betrekking tot 13° is in het Verslag aan de Koning verklaard dat de bedoelde bouwwerken geen afbreuk mogen doen "aan het open karakter van binnenplaatsen en tuinen" wat "afhankelijk is van de oppervlakte van deze binnenplaatsen en tuinen, de perceelsvorm, het karakter van de omgeving, de gebruikte materialen en dergelijke".

.../...

Dat betekent dat het college, hoewel de maximum afmetingen niet zijn overschreden en de werken derhalve als van geringe omvang mogen worden aangezien, toch het advies van de gemachtigde ambtenaar zal moeten vragen wanneer het enige twijfel heeft over het al of niet aanmerkelijk karakter van de bodemreliëfwijziging of over de verenigbaarheid van die werken met het landschap of met het open karakter van binnenplaatsen en tuinen. Dat zal in vele gevallen de nagestreefde vereenvoudiging van de procedure verhinderen. Het toezicht van de gemachtigde ambtenaar over de afgeleverde vergunning biedt bovendien voldoende waarborg tegen de toekenning van een vergunning door het college voor werken die het landschap of het open karakter van de binnenplaatsen en tuinen schenden. In elk geval hebben alleen in het ontworpen koninklijk besluit opgenomen bepalingen normatieve kracht.

Het voorstel van de gemachtigde ambtenaar om in 17° te schrijven : "Het plaatsen van een pyloon voor een zend- of ontvangstmast of voor een eolisch rad ...", om aldus ervan te doen blijken dat bijvoorbeeld voor televisie-antennes op een dak geen bouwvergunning nodig is, is verantwoord.

Het bepaalde in het lid dat volgt op het 18° is, gelet op hetgeen reeds is gesteld in het van toepassing zijnde artikel 46 van de stedebouwwet, overbodig en bovendien onnauwkeurig. Dat lid ware derhalve beter geschrapt.

Ook de bepalingen van het vierde en van het vijfde lid die op het 18° volgen, vormen een nodeloze herhaling van artikel 46 van de stedebouwwet en moeten bijgevolg vervallen.

De overige twee leden die na het 18° komen, bevatten bepalingen die de openbaarmaking van de vergunningsaanvragen betreffen. Zij zijn dus niet op hun plaats in dit ontwerp. Zij horen thuis in het koninklijk besluit dat die materie regelt, met name in het besluit waarvan het ontwerp eveneens voor advies aan de Raad van State is voorgelegd : het betreft het al eerder vernoemd ontwerp L. 14.392.

De kamer was samengesteld uit

de Heren Messieurs :	H.	ADRIAENS,	voorzitter,
	H. Gh.	COREMANS, TACQ,	staatsraden,
	S. J.	FREDERICQ, GIJSSELS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw Madame :	M.	BENARD,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. M. VRINTS, auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

M. BENARD. H. ADRIAENS.